

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИЗВРШЕЊУ ВАНЗАВОДСКИХ САНКЦИЈА И МЕРА

Члан 1.

У Закону о извршењу ванзаводских санкција и мера („Службени гласник РС”, број 55/14), у члану 6. став 4. после речи: „легитимацију” додају се речи: „и службену значку”.

Члан 2.

После члана 6. додају се назив члана и члан ба који гласе:

„Први разговор

Члан ба

Након достављања правноснажне и извршне одлуке суда, Повереник позива на први разговор лице према којем се спроводи извршење кућног затвора.

Повереник писмено налаже лицу из става 1. овог члана да се одређеног дана јави у повереничку канцеларију на први разговор, како би одредио датум започињања извршења кривичне санкције.

Ако се лице из става 1. овог члана не јави на први разговор у повереничку канцеларију у року од три дана од дана када је требало да се јави, Повереник обавештава надлежни суд.

У случају из става 3. овог члана суд наређује довођење, а ако се лице крије или је у бекству, наређује издавање потернице и о томе обавештава Повереника.”

Члан 3.

У члану 7. после става 2. додаје се нови став 3. који гласи:

„Лице према којем се спроводи извршење дужно је да надокнади штету Управи, за оштећење или уништење уређаја за лоцирање, коју проузрокује намерно или крајњом непажњом.”

Досадашњи ст. 3. до 6. постају ст. 4. до 7.

Члан 4.

После члана 17. додају се назив члана и члан 17а, који гласе:

„Право на боравак ван просторија

Члан 17а

Окривљени према коме се примењује мера кућног притвора има право на боравак ван просторија у којима се примењује мера у трајању од највише један час дневно у периоду од 7 до 17 часова.

Ако се утврди злоупотреба права из става 1. овог члана суд ће, на образложени предлог Повереника, донети одлуку о одузимању тог права.

Против одлуке из става 2. овог члана окривљени може изјавити жалбу у року од три дана од дана достављања ванрасправном већу истог суда.

Жалба из става 3. овог члана не задржава извршење одлуке.”

Члан 5.

У члану 23. став 2. број: „13” замењује се бројем: „7”.

После става 5. додаје се став 6. који гласи:

„Осуђени може напустити просторије у којима станује на позив суда или другог државног органа. Повереник позив доставља Повереничкој служби, а време које је осуђени провео ван просторија у којима станује евидентира се у листи праћења и у досијеу који се води у Повереничкој служби у електронској форми.”

Члан 6.

У члану 24. став 1. брише се тачка 4).

Члан 7.

У члану 62. став 1. речи: „Повереничке службе” замењују се речју: „Управе”.

Члан 8.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. став 1. тачка 2) Устава Републике Србије, којим је прописано да Република Србија, између осталог, уређује и обезбеђује остваривање и заштиту слобода и права грађана, уставност и законитост.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Закон о извршењу ванзаводских санкција и мера објављен је у „Службеном гласнику РС”, број 55/14 од 23. маја 2014. године.

У досадашњој пракси и примени Закона о извршењу ванзаводских санкција и мера уочене су области које треба детаљније регулисати у циљу ефикасније примене закона. Предложене измене би допринеле да алтернативни видови кажњавања учинилаца кривичних дела дају боље ефекте и да се побољша ефикасност у раду Повереничке службе, које ће се позитивно одразити и на квалитет професионалног рада.

Унапређењем законске регулативе се постиже и боље поштовање права учинилаца кривичних дела, с обзиром да се предвиђа да лица према којима се примењује мера кућног притвора има право боравка ван просторија у којима се примењује мера у трајању од сат времена.

Изменама у области стручног надзора би се побољшао рад Повереничке службе и учинио ефикаснијим.

Све наведене измене су један од предуслова за унапређење алтернативних санкција у складу са Пробационим правилима Савета Европе. Закон о извршењу ванзаводских санкција и мера у основи је идејно био инспирисан законодавством земаља са развијеним традицијама у примени алтернативних облика кажњавања, а прилагођен нашим условима и нашем законодавству. Након четворогодишње примене овог закона сматрамо да су предложене измене у складу са нашом најбољом праксом.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Члан 1. Предлога закона о изменама и допунама Закона о извршењу ванзаводских санкција и мера (у даљем тексту: Предлог закона), односи се на измену у члану 6. Закона о извршењу ванзаводских санкција и мера („Службени гласник РС”, број 55/14), прописује се да поред службене легитимације Повереник има и службену значку.

Чланом 2. Предлога закона додаје се члан 6а којим се прецизирају поступци Повереника и надлежног суда према лицу према којем се спроводи извршење кућног затвора како би се спречила евентуална намера учинилаца кривичних дела да избегавају извршење изречене казне.

У члану 3. Предлога закона прецизирају се обавезе лица према којима се спроводи електронски надзор у случају оштећења уређаја за лоцирање које он проузрокује намерно или крајњом непажњом, прописивањем обавезе надокнаде штете.

У члану 4. Предлога закона одређује се да лица према којима се примењује мера кућног притвора могу да бораве ван просторија у којима се наведена мера спроводи у трајању од једног часа дневно, што је у складу са поштовањем права лица лишених слобода и препоруком Заштитника грађана.

Чланом 5. Предлога закона мења се временски период у коме осуђена лица могу да бораве ван просторија у којима станују у трајању од највише два часа дневно, чиме се постиже да осуђена лица могу те сате да конструктивније користе ради задовољавања својих реалних потреба. Додавањем става 6. у овом члану одређује се начин поступања повереника, када осуђени треба да се одазове на позив суда или другог државног органа.

У члану 6. Предлога закона предвиђена је измена члана 24. став 1. тачка 4) важећег закона, с обзиром да је напуштање просторија у којима осуђени станује у случају одазивања на позив суда или другог државног органа, прописано допуном у члану 5. Предлога закона.

У члану 7. Предлога закона уводи се измена у погледу стручног надзора над извршењем ванзаводских санкција и мера где се прецизира да тај надзор уместо лица у Повереничкој служби врше овлашћена лица у саставу Управе за извршење кривичних санкција.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна средства из буџета Републике Србије.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ, ОДНОСНО ДОПУЊУЈУ

Члан 6.

Послове извршења обавља државни службеник из повереничке канцеларије (у даљем тексту: Повереник).

Повереник је овлашћен да прикупља податке о лицима према којима се спроводи извршење, да успостави контакт са породицом, да изврши увид у службену документацију надлежних органа и правних лица и да од њих затражи да му се доставе потребни подаци.

Повереник има својство службеног лица и сва права и дужности која произилазе из тог својства.

Повереник има службену легитимацију И СЛУЖБЕНУ ЗНАЧКУ чију садржину и изглед прописује министар надлежан за послове правосуђа.

Права, обавезе и заштита лица према којем се спроводи извршење.

ПРВИ РАЗГОВОР

ЧЛАН 6А

НАКОН ДОСТАВЉАЊА ПРАВНОСНАЖНЕ И ИЗВРШНЕ ОДЛУКЕ СУДА, ПОВЕРЕНИК ПОЗИВА НА ПРВИ РАЗГОВОР ЛИЦЕ ПРЕМА КОЈЕМ СЕ СПРОВОДИ ИЗВРШЕЊЕ КУЋНОГ ЗАТВОРА.

ПОВЕРЕНИК ПИСМЕНО НАЛАЖЕ ЛИЦУ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА ДА СЕ ОДРЕЂЕНОГ ДАНА ЈАВИ У ПОВЕРЕНИЧКУ КАНЦЕЛАРИЈУ НА ПРВИ РАЗГОВОР, КАКО БИ ОДРЕДИО ДАТУМ ЗАПОЧИЊАЊА ИЗВРШЕЊА КРИВИЧНЕ САНКЦИЈЕ.

АКО СЕ ЛИЦЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА НЕ ЈАВИ НА ПРВИ РАЗГОВОР У ПОВЕРЕНИЧКУ КАНЦЕЛАРИЈУ У РОКУ ОД ТРИ ДАНА ОД ДАНА КАДА ЈЕ ТРЕБАЛО ДА СЕ ЈАВИ, ПОВЕРЕНИК ОБАВЕШТАВА НАДЛЕЖНИ СУД.

У СЛУЧАЈУ ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА СУД НАРЕЂУЈЕ ДОВОЂЕЊЕ, А АКО СЕ ЛИЦЕ КРИЈЕ ИЛИ ЈЕ У БЕКСТВУ, НАРЕЂУЈЕ ИЗДАВАЊЕ ПОТЕРНИЦЕ И О ТОМЕ ОБАВЕШТАВА ПОВЕРЕНИКА.

Члан 7.

Лице према којем се спроводи извршење оствариваће своју здравствену заштиту према општим прописима о здравственој заштити.

Лице према којем се спроводи извршење може променити место пребивалишта или боравишта само уз сагласност органа чијом је одлуком одређено спровођење извршења. Молба за сагласност за промену пребивалишта или боравишта подноси се преко повереничке канцеларије.

ЛИЦЕ ПРЕМА КОЈЕМ СЕ СПРОВОДИ ИЗВРШЕЊЕ ДУЖНО ЈЕ ДА НАДОКНАДИ ШТЕТУ УПРАВИ, ЗА ОШТЕЋЕЊЕ ИЛИ УНИШТЕЊЕ УРЕЂАЈА ЗА ЛОЦИРАЊЕ, КОЈУ ПРОУЗРОКУЈЕ НАМЕРНО ИЛИ КРАЈЊОМ НЕПАЖЊОМ.

Лице према којем се спроводи извршење има право приговора директору Управе на рад Повереника, ако сматра да су поступањем Повереника повређена његова права.

Повереник је дужан да писмено одговори на наводе из приговора у року од три дана од дана пријема приговора.

Директор Управе одлуку о приговору донеће у року од осам дана од дана пријема приговора.

Против појединачних аката директора Управе којима се решава о правима и обавезама лица према којем се спроводи извршење дозвољена је судска заштита, коју у складу са овим законом обезбеђује судија за извршење кривичних санкција (у даљем тексту: судија за извршење).

ПРАВО НА БОРАВАК ВАН ПРОСТОРИЈА

ЧЛАН 17А

ОКРИВЉЕНИ ПРЕМА КОМЕ СЕ ПРИМЕЊУЈЕ МЕРА КУЋНОГ ПРИТВОРА ИМА ПРАВО НА БОРАВАК ВАН ПРОСТОРИЈА У КОЈИМА СЕ ПРИМЕЊУЈЕ МЕРА У ТРАЈАЊУ ОД НАЈВИШЕ ЈЕДАН ЧАС ДНЕВНО У ПЕРИОДУ ОД 7 ДО 17 ЧАСОВА.

АКО СЕ УТВРДИ ЗЛОУПОТРЕБА ПРАВА ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА СУД ЋЕ, НА ОБРАЗЛОЖЕНИ ПРЕДЛОГ ПОВЕРЕНИКА, ДОНЕТИ ОДЛУКУ О ОДУЗИМАЊУ ТОГ ПРАВА.

ПРОТИВ ОДЛУКЕ ИЗ СТАВА 2. ОВОГ ЧЛАНА ОКРИВЉЕНИ МОЖЕ ИЗЈАВИТИ ЖАЛБУ У РОКУ ОД ТРИ ДАНА ОД ДАНА ДОСТАВЉАЊА ВАНРАСПРАВНОМ ВЕЋУ ИСТОГ СУДА.

ЖАЛБА ИЗ СТАВА 3. ОВОГ ЧЛАНА НЕ ЗАДРЖАВА ИЗВРШЕЊЕ ОДЛУКЕ.

Члан 23.

Осуђени коме је одређен кућни затвор не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима предвиђеним овим законом.

Осуђени из става 1. овог члана има право на боравак ван просторија у којима станује у трајању од највише два часа дневно у периоду од 43 7 до 17 часова.

Директор Управе, на образложени предлог Повереника, донеће одлуку о одузимању права из става 2. овог члана ако се утврди да је дошло до злоупотребе тог права.

Против одлуке директора Управе из става 3. овог члана осуђени може изјавити жалбу у року од три дана од дана достављања судији за извршење.

Жалба из става 4. овог члана не задржава извршење одлуке.

ОСУЂЕНИ МОЖЕ НАПУСТИТИ ПРОСТОРИЈЕ У КОЈИМА СТАНУЈЕ НА ПОЗИВ СУДА ИЛИ ДРУГОГ ДРЖАВНОГ ОРГАНА. ПОВЕРЕНИК ПОЗИВ ДОСТАВЉА ПОВЕРЕНИЧКОЈ СЛУЖБИ, А ВРЕМЕ КОЈЕ ЈЕ ОСУЂЕНИ ПРОВЕО ВАН ПРОСТОРИЈА У КОЈИМА СТАНУЈЕ ЕВИДЕНТИРА СЕ У ЛИСТИ ПРАЋЕЊА И У ДОСИЈЕУ КОЈИ СЕ ВОДИ У ПОВЕРЕНИЧКОЈ СЛУЖБИ У ЕЛЕКТРОНСКОЈ ФОРМИ.

Члан 24.

Одлуком директора Управе осуђени може напустити просторије у којима станује у следећим случајевима:

- 1) због пружања нужне медицинске помоћи осуђеном или члану његовог породичног домаћинства, ако је за пружање медицинске помоћи неопходно напуштање просторија;
- 2) ради одласка на посао, ако кривично дело за које је осуђен није у вези са радом;
- 3) ради похађања наставе током редовног школовања;
- 4) због одазивања на позив државног органа;
- 5) због одласка на полагање испита;

6) због тешке, акутне или хроничне болести, ради одласка на редовне здравствене прегледе или стационарног лечења;

7) због свог венчања или венчања крвног сродника до другог степена сродства;

8) због смрти блиског сродника;

9) због обавезе старања према члановима уже породице предвиђене законом, у случају да ту обавезу не може да обавља друго лице;

10) због сезонских пољопривредних радова, ако се осуђени бави пољопривредом као сталном делатношћу;

11) због других нарочито оправданих разлога за које осуђени може поднети образложену молбу.

Одлуку о дозволи напуштања просторија у којима осуђени станује, у случајевима из става 1. овог члана, доноси директор Управе, на молбу осуђеног.

Осуђени подноси молбу преко Повереника који је са мишљењем о основаности доставља Повереничкој служби.

Са одлуком о дозволи напуштања просторија у којима осуђени станује упознаје се суд и месно надлежна полицијска управа.

Члан 62.

Стручни надзор над извршењем ванзаводских санкција и мера обављају овлашћена лица у саставу Повереничке службе УПРАВЕ.

Овлашћено лице из става 1. овог члана може наложити мере и одредити рокове за отклањање уочених недостатака.

О обављеном надзору саставља се записник који може садржати и предлог мера за побољшање рада.

Записник о извршеном надзору доставља се руководиоцу Повереничке службе и директору Управе.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Министарство правде

2. Назив прописа

Предлог закона о изменама и допунама Закона о извршењу ванзаводских санкција и мера

Draft Law on Amendment to the Law of Enforcement of Alternative Sanctions and Measures

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну садржину прописа,

Наслов VII. – Правосуђе, слобода и безбедност, у оквиру којег је члан 80 – Јачање институција и владавина права

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

Наслов VII. – Правосуђе, слобода и безбедност, у оквиру којег је члан 80 – Јачање институција и владавина права

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

- Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност

5. Ако не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

- Не постоје одговарајући прописи Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

- /

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

- Не

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености

- /